

mladenič postane zrel za zakon pri 18 letih, potem tudi mi lahko mirno sprejmemo dosedanjo cerkveno prakso, da se za to odločitev mora počakati najmanj do 24 leta. V tem čakanju Cerkev razodeva življensko modrost in previdnost. Seveda se lahko kasneje tudi pripeti, da ta ali oni spodrsne, a rešitev je vedno na pomolu. Prvo pravilo je, kadar preti nevarnost od osebe drugega spola,; In fuga salus! To so dejali že stari Rimljani. A tudi nadnaravne milosti krepijo posvečene osebe, da se lažje obvladajo in pravilno ukrepajo. Če bi s tem ne računali, bi duhovniško življenje bilo brez pomena.

Prav tako se Zarrijeva moti, ko meni, da bi morale vse teološke razprave in tudi kritike biti dostopne vsem vernikom, da dobijo čim globlji pogled v versko problematiko. Čudno da niso enakega mnenja še matematiki in inženirji za svoje področje. »Le čevlje naj sodi kopitar!« je zapisal pesnik Prešeren. In ravno v teologiji naj bi bili prav vsi nadpovprečno nadarjeni in sposobni za najrazličnejša razmišljanja in razglabljanja! Mislim, da večina vernikov tega niti ne želi. Versko znanje naših ljudskih množic še zdaleč ni tako, da bi vsaj večina lahko pravilno dojemala in ocenjevala teološke razprave in kritike. Kaj takega zahtevati je kratkomalo lahkoumnost. In koliko nepotrebne pohujšanja bi bilo in je že bilo, o tem bolje da sploh ne govorim. Zlasti se še varujmo, da bi naša verska skupnost ne postala debatni kljub ali kaj podobnega. Morda sem bil tu ali tam malce preoster. Če je res tako, naj mi bo odpuščeno.

Vilko Šolinc

ČOVJEK I VJERA ILI PISANJE I GLUMA

Zanimljivo je, a možda i korisno, da se g. Čedomil Čekada »javio« u Vašem listu: »Služba Božja«, br. 4—6, 1972. s člankom: »Križa u ženskim samostanima i mi svećenici«. Premda napis razmjerno nije toliko interesantan, za mnogobrojne čitatelje, ipak je prigodno probijeliti nekoliko rečenica. Pisac, uz ostale postavke, je i izazovan!

Govoriti ili pisati, te tako razgovarati u današnjem svijetu, u ozračju dijaloškog raspoloženja, o temama, kao što je to naslov, ili pokušati rješavati slične pokušaje, čini mi se, jest više puta samo pokušaj, a ponekad i promašaj. Tema, pristupa »problemu« i konačno »rješenje« u spomenutom članku izgleda smušeno i neumjesno. Obogaćivanje mislima u bilo kojoj prigodi dobra je stvar! Ali prigoda za konačnu riječ o »pravu« i »krivu«, »dobru« i »zlu«, koja je u nekome učovječena odskaače od svagdanje životne borbe, stalnog dijalektičkog rata, u svakom životnom trenutku, na vidljiv način. U egzistencijalnoj nesigurnosti, unatoč vjeri (jer valja znati i uvjeriti se da je nesigurnost prije vjere, a da je vjera svagdanji paradoks, život!), relativnoj stvarnosti, neodgovarajućim izričajima, teško je govoriti o univerzalnoj formi svega, o svemu i za sve! Osobito, u današnje vrijeme, rizično je izricati »apsolutne« definicije, pravila, rješenja, pa i o »krizi, obnovi, redovništvu, svećenicima, molitvi« i onomu što iz toga potječe. Što se sudački može prozboriti o: »vanjskom, nutarnjem, u čovjeku, ženskoj taštini«, te općenito o principima svijeta!?

Ako je pisac želio kazati nekoliko rečenica o krizi redovništva u svijetu, pa i u nas, a na onakav način, držim da nije, izgleda ni trunčice pridonjeo rješenju »krize« u ljudima, pa donekle, i u redovnicama, redovnicima, svećenicima.

U jeku redovničke obnove zaista nije bitno da li će redovnice i dalje držati se »vjerno« vanjskih redovničkih propisa i pravila. (Nu, mora se znati da bez nekog reda nema ni života!). Nije tako ni toliko katastrofalno, kao što autor članka misli, kao što je nestajanje »zanosa«, a očitovanje simptoma vjere, egzistencijalnih pokušaja osmišljavanja svakog čovjeka, pa i redovnice, u Kristu, koji je ipak tako daleko, a uvijek je u svakom od nas! U naše vrijeme, u većini prigoda reforma odijela, bolje reći: osmišljavanje odijela, (!!!) nije ustuk »ženskoj sujeti«. Starina, pa i kršćanska, uvijek i za sve, ne može biti, a ni ne smije biti beziznimno pravilo za sadašnji život, a osobito budućnost.

Starina, kao i starinsko-povijesno može i mora biti kao učiteljsko pravilo, ali i ne jedino za ponavljanje u sadašnjosti i budućnosti. Život, ako priznajemo i vjerujemo i onoga Boga kojega propovijeda Crkva, nikada nije bio, a niti može biti kriza, ono je uvijek boj za bolji sada, za bolji kršćanski sada, a pogotovo sutra. Zar život nije najveći rizik? Što je zajedničko krizi i riziku?!!! Pisac članka nabraja: kanoni, zabranjeno, pa što sve još? Ta tko je proti odgovornoj slobodi, a nadasve zdravoj slobodi? Zar treba plakati i još cviliti za odbačenim anahronizmima prošlosti? Život teče, prolazi, ne zaustavlja se. Pa, zašto Bogu postavljati: zašto!? Moramo priznati da je i redovnica socijalno biće. Posluš je opravdan, u službi služenja. Poniznost je jedino zdrava ako izvire iz zapovijedi ljubavi. Ali mora se naglasiti da čednost nije nastranost. Svetost nije karakterizirana »jedino« šutljivim ustima, oborenim očima. Psihičke bolesti nećemo valjda nazivati apostolatom! Adoracija nije jedini »kult«. I rad i akcija su nužno potrebni, kruh svagdanji! Zaista je čudno pa i čuti da se redovnice vladaju kao dame, da je zaista sve baš onako kako piše g. Čekada. Ta, da je tako sve negativno, ne može se reći, a najmanje dozvoliti ili na to pristati, ako u većini slučajeva nije.

Suvremeni čovjek nastoji upoznati sebe, progoni sam svoju nutrinu, u potrazi za srećom, Bogom, i nikako ili veoma malo je vjerojatno, da je točno kad pisac kaže da je današnji čovjek gluh za borbu nadnaravnoga, jer je »okružen« zaraznom bolešću kao i današnji svijet, te suvremena kultura.

Zanimljivo je čuti da su sestre po tradiciji »naučene« samo onom najboljem (što je to najbolje?), te da su sve vjerovala i slijedile što im je »servirao duhovni otac«. Šteta što »duhovni oci« govore »svašta«, te tako neminovno kvare sestre. Jer, valja naglasiti da su glavni i temeljni izvor pokvarenosti sestara i izvor krize baš svećenici. Ne uviđa li g. Čekada da sam sebi protuslovi kad kaže da su sestre uvijek slušale u svemu »duhovne oce«, a na drugom mjestu (str. 237). tvrdi da se prije, tj. prije sada, sestre nije istinski i duhovno odgajalo. Držim da nije potrebno analitički svaku sitnicu iznositi, jer se očito može izvući i iz samoga teksta! I on je to opažao. To je vjerojatno i spriječio?! Ništa ne govori o svećeniku u samostanu, kao starijem iskusnijem subratu, o predvoditelju zajednice... Samo su, kako g. Čedomil misli, oni samostani uspijevali u kojima su bili duhovno ambiciozni svećenici!? Valjda